

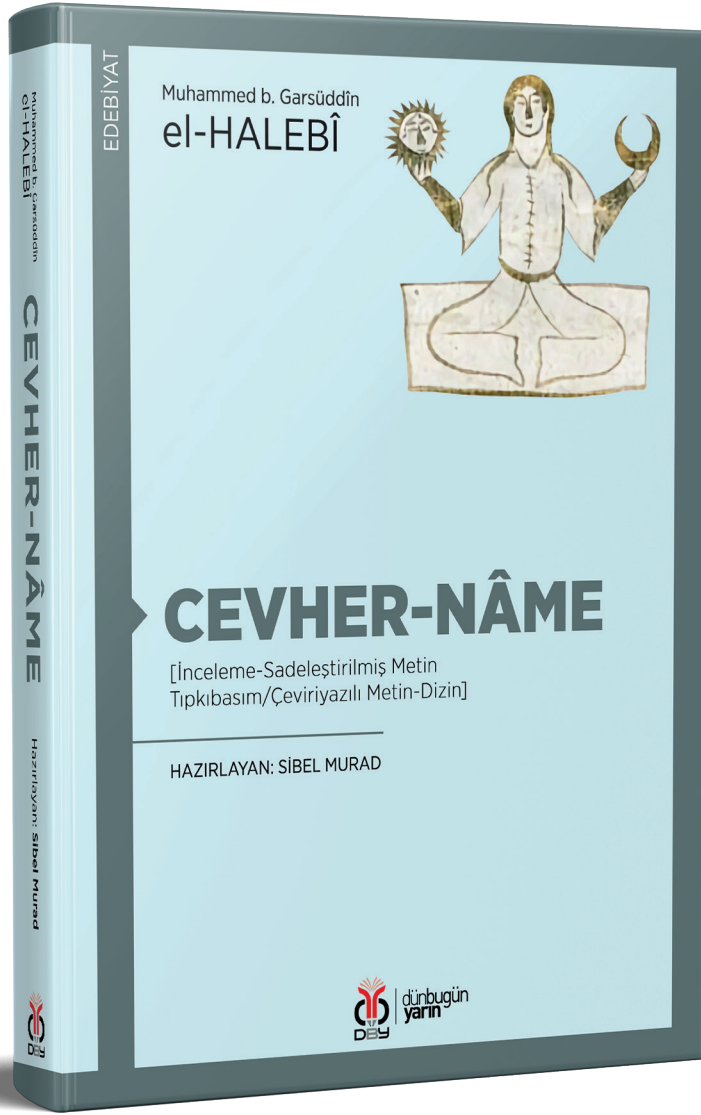
Muhammed b. Garsüddîn
el-HALEBÎ

CEVHER-NÂME

[İnceleme-Sadeleştirilmiş Metin
Tıpkıbasım/Çeviriyazılı Metin-Dizin]

HAZIRLAYAN: SİBEL MURAD

Bu PDF dokümanı, kitabın bir kısmını içermektedir.
DBY okurları için özel olarak oluşturulmuştur.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

“dün” den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

© 2023, DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI™

Tüm hakları saklıdır. Kaynak gösterilerek tanıtım amacıyla ve araştırma için yapılacak kısa alıntılar dışında, yayıncının yazılı izni olmaksızın hiçbir şekilde kopya edilemez, elektronik ve mekanik yolla çoğaltılıp, yayımlanamaz ve dağıtılamaz.

DBY: 300

Edebiyat: 147

ISBN 978-625-6432-11-6

Sertifika No: 52315

Birinci Baskı: İstanbul, 2023

Yazar: Muhammed b. Garsüddîn el-Halebî

Hazırlayan: Sibel Murad

Dizi Editörü: Furkan Öztürk

Kitap Editörü: Irmak Kaçar

Yayın Yönetmeni: İrfan Güngörür

Mizanpaj/Kapak Uygulama:

DBY Ajans

Baskı/Cilt:

Egokitap (Sertifika No: 51549)

KÜTÜPHANE BİLGİ KARTI / Library Cataloging-in-Publication Data (CIP)

Muhammed b. Garsüddîn el-Halebî;

Cevher-nâme / [İnceleme - Sadeleştirilmiş Metin - Tıpkıbasım/Çeviriyazılı Metin - Dizin]

Hazırlayan: Sibel Murad (Doç. Dr.) Editör: Irmak Kaçar (Dr. Öğr. Üyesi)

İstanbul : DBY Yayınları, 2023.

396 s. ; 15,0 x 21,0 cm ___ (DBY Yayınları ; No. 300) ___ Dizin var

ISBN 978-625-6432-11-6

1- Edebiyat 2- Klasik Türk Edebiyatı

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

İçindekiler

Kısaltma ve İşaretler	6
Ön Söz	9
Giriş	15
1. Taşlar ve Taşlar Hakkında Yazılan İlk Eserler.....	15
2. İlmü'l-Cevâhir ve Cevher-nâmeler.....	17
2.1. İslâmî Dönemde Cevher-nâmeler.....	18
2.2. Türkçe Cevher-nâmeler.....	20
BİRİNCİ BÖLÜM	
MUHAMMED B. GARSÜDDÎN EL-HALEBÎ VE	
CEVHER-NÂME'Sİ	
1. Muhammed b. Garsüddîn el-Halebî.....	25
2. Cevher-nâme.....	26
2.1. Nüsha özellikleri.....	29
2.2. Muhteva.....	30
İKİNCİ BÖLÜM	
İNCELEME	
I. İmla Özellikleri.....	37
II. Ses Özellikleri.....	44
III. Şekil Özellikleri.....	51
Kaynakça	55

ÜÇÜNCÜ BÖLÜM METİNLER

Sadeleştirilmiş Metnin Oluşturulmasında Takip Edilen Esaslar	61
Sadeleştirilmiş Metin	63
Transkripsiyon Alfabeti	128
Metnin ve Dizinlerin Oluşturulmasında Takip Edilen Esaslar	129
Tıpkıbasım ve Çeviriyazılı Metin	131

DÖRDÜNCÜ BÖLÜM DİZİNLER

Genel Dizin	277
Ek Dizin	369

Ön Söz

İlk çağlardan bu yana doğadaki olayları ve varlıkları anlama ve anlamlandırma çabası içinde olan insanoğlunu tetikleyen en önemli unsur, bilinmeyene karşı duyduğu merak duygusudur. Doğa olayları, gök cisimlerinin hareketleri, doğada oluşan maddeler, hastalıklar ve onların tedavisinde kullanılan bitkiler, hayvanlar, madenler kısacası gündelik yaşamda gereklilik arz eden konularla ilgili kendisine kolaylık sağlayacak ve karşılaştığı sorunlara çözüm getirecek her bulgu insanoğlu için değerli olmuştur. Taşlar da çağlar boyunca doğayı anlamlandırmaya çalışan insanoğlunun hayatında farklı özellikleriyle önemli bir rol oynamıştır.

Taşların oluşumu ve özellikleriyle ilgili bilgilerden daha önce, taşların günlük hayatta eşya olarak kullanılışlarının yanında sahip oldukları mistik ve iyileştirici özellikleri, insanoğlunun hayatlarına dâhil olmalarını sağlamıştır. Tarih boyunca hemen hemen her toplumun güzellik unsuru olarak süs eşyalarında kullandığı taşlar, güzellik sembolü olmalarının yanında aynı zamanda bir zenginlik ve güç göstergesi kabul edilmiştir. Özellikle hükümdarlar için değerli mücevherlerin ve bunlardan yapılmış eşyaların hazinelerinde bulunması önemli olmuştur. Gösteriş ve zenginlik nişanesi olarak kullanılmaları dışında taşların bazı hastalıkları iyileştirdiklerine inanılmış, aynı

zamanda bazı toplumlar için mistik özelliklere sahip nesnelere arasında sayılmışlardır. Kötülüklerden, kötücül olduklarına inanılan doğaüstü varlıklardan korunma, güç ve makam sahibi olma, savaşlarda ve seferlerde başarılı olma, hapisten kurtulma, kazancı artırma, sevdiğine kavuşma, çocuk sahibi olma, yağmur yağdırma, fırtına, yıldırım, yangın gibi felaketlerden korunma gibi insan hayatını ilgilendiren birçok konuda insanlar tarafından muska, tılsım vb. nesne olarak kullanılmışlardır.

Taşlarla ilgili eserlerde; taşların mizaçları, nasıl ve nerede oluştuğu, türleri, kıymet dereceleri, gerçek olup olmadıkları, hangi alanda kullanılabilecekleri, nasıl işlenecekleri ve saklanacakları, zarar görmeleri veya bozulmaları durumunda nasıl eski haline döndürülecekleri gibi bilgilerin yanında, insan sağlığını ilgilendiren olumlu-olumsuz özelliklerine ve sahip olduklarına inanılan mistik güçlerine dair bilgilere de yer verilmiş, bazen taşlarla ilgili efsaneler, hikâyeler ve tecrübelerden de bahsedilmiştir.

Taşlarla ilgili inanışların tarihi Eski Mezopotamya toplumlarına kadar uzanırken bilimsel özellikleriyle ilgili en eski bilgilerin kökeni de Eski Mısır, Hint, Yunan, Roma medeniyetlerine dayanır. Aristoteles, taşları bilimsel olarak inceleyen ilk kişi olarak bilinir. İslâmî çevrede ise taşlarla ilgili ilk eserler diğer bilim alanlarında olduğu gibi tercümelerle varlık gösterir. İslâm âlimleri zamanla yabancı kaynaklardan edindikleri bilgileri kendi bilgi ve deneyimleriyle birleştirerek önemli eserler kaleme almışlardır. Birçok Osmanlı padişahı tarafından da ilgi duyulan bilhassa kıymetli taşlarla ilgili yazılan yabancı dilli eserler, padişahların ilgilerinin neticesi olarak Türkçeye tercüme ettirilmiştir. Osmanlı döneminde bilinen tercüme cevher-nâmeler dışında, derleme sayılabilecek telif cevher-nâmeler de mevcuttur.

Çalışmamızın konusu Muhammed b. Garsüddîn el-Halebî'ye (öl. 1575) ait bir cevher-nâme olup II. Selim'in (öl. 1574) emriyle Hermes'e ait Arapça bir cevher-nâmeden Türkçeye tercüme ve

şerh edilmiştir. Tarafımızca tespit edilene kadar hakkında kaynaklarda sadece eserin varlığına ve mütercimine ait bilgilere değinilerek böyle bir eserin var olduğu ancak henüz bir nüshasına ulaşılmadığı belirtilmiştir.

İlk olarak 2017 yılında Berlin Almanya Millî Kütüphanesi Türkçe Yazmaları kataloğunda karşıma çıkan eseri tanıtan bir makaleyi yüksek lisans öğrencim Büşra Ateş'le beraber 2018 yılında yayımlamıştık. Sayıca az olduğu bilinen Türkçe cevher-nâmeler literatürüne bu eseri dâhil etmenin gerekliliği sebebiyle yayımlamaya karar verdiğim bu eserin çeviriyazı metnini ve sadeleştirilmiş metnini hazırlayarak çalışmamı tamamladım.

Dört bölümden oluşan çalışmanın girişinde taşlar ve taşlarla ilgili yazılan ilk eserlere değinilmiştir. Birinci bölümde Muhammed b. Garsüddîn el-Halebî'nin hayatı hakkında bilgiler verilmiş ve cevher-nâmenin nüshası tanıtılarak eserin özellikleri ve muhtevası ele alınmıştır. Çalışmamızın ikinci bölümünde ise 16. yüzyılda tercüme ve şerh edilen eserin dil ve imla özelliklerine değinilerek öne çıkan dil ve imla özellikleri örneklerle sunulmuştur. Üçüncü bölümde ise metnin sadeleştirilmesi yapılmış ve Muhammed b. Garsüddîn el-Halebî'nin Cevher-nâme'sinin bilinen tek nüshası olan Berlin Almanya Millî Kütüphanesi Türkçe Yazmaları Ms. or. oct. 1625 numarada kayıtlı nüshasından oluşturulan çeviriyazılı metni tıpkıbasımıyla birlikte verilmiştir. Dördüncü bölümde de eserin genel ve ek dizinleri sunulmuştur.

Eser, Türkçe yazılmış cevher-nâmelerde verilen cevherlerle ilgili klasik bilgiler dışında birçok tılsım da içermektedir. Verilen tılsımlar bazen cevherlerin iyileştirici özellikleriyle, bazen de var olduğuna inanılan mistik güçlerinin günlük yaşamı ilgilendiren konularda kullanılışı, işleri kolaylaştırmaları veya sorunları çözüme kavuşturmalarıyla ilgilidir. Verilen tılsım veya uygulama tariflerinin tatbiki için uygun zamanlar, gezegenlerin konumlarına göre açıklanmış ve birçok uygulama tasvirlerle anlatılmıştır.

Taşların şifa kaynağı veya mistik güçleri olduğuna inanılan nesnelere olarak kullanılması ve birçok insanın astrolojik göstergelere göre hayatlarını düzenlemeleri günümüzde de oldukça rağbet gören konular arasındadır. Bu durum elinizdeki eserin etki ve ilgi sahasını, okuyucu kitlesini genişletme ihtimalini doğurmaktadır. Bu ihtimali düşünerek eserde cevherlerle yapılan ve farklı konularda faydalı olacağı söylenen birtakım mistik uygulamalara bilim çağında yaşayan siz değerli okuyucuların itibar etmemesi gerektiğinin altını çizerek modern bilimin ışığından ayrılmamamızın gerekliliğini hatırlatmayı kitabın yazarı olarak gerekli görüyorum.

Her çalışmanın oluşum sürecinde olduğu gibi çeşitli zorluklarla sınırlanarak meydana getirdiğim bu çalışma, içinde yer alan resimler ve tılsımlar sebebiyle Türkçe cevher-nâmeler arasında özellikli bir yere sahiptir. Hem Türkçe cevher-nâme literatürüne bir eser daha kazandırmak, hem de diğer cevher-nâmelerde bulunmayan görsel unsurlarla bezeli bu eseri sizlerle paylaşmak mutluluk verici olsa da 06.02.2023'te ülkemizde yaşanan büyük felaket ve kayıplarımızdan dolayı coşkumun buruk olduğunu paylaşmak isterim. Bu vesileyle de tüm kayıplarımıza Allah'tan rahmet dilerim.

Olabilirdiğince titiz ve gayretli davranmama rağmen gözümden kaçan kusurlar için kitabı inceleyecek olan herkesten bu kusurlara hoşgörülü bakmalarını rica ederim.

Çalışmamın her aşamasında fikirlerine müracaat ettiğim, özellikle diliçi çeviri konusunda beni ikna eden ve cesaretlendiren, bu konuda da yardımlarını esirgemeyen çok kıymetli dostum Prof. Dr. Mücahit KAÇAR'a, metinde tereddütte kaldığım hususlarda beni aydınlatan değerli meslektaşım Dr. Ahmet AKDAĞ'a, kitabın tamamını okuyarak gözden kaçan noktalarda yardımlarını gördüğüm değerli mesai arkadaşım Dr. Öğr. Üyesi Mevlüt İLHAN'a, her zaman beni destekleyen, yorulup bıktığımda bana sabrı öğreten hayatımın en kıymetli cevheri annem Serpil YILMAZ'a ve bugüne kadar üzerimde emeği geçen bütün hocalarıma teşekkürü bir borç bilirim.

Son olarak çalışmamın editörlüğünü yürütmeyi kabul eden, büyük bir titizlikle çalışmamı inceleyerek hem akademik, hem manevi desteğiyle hep yanımda olan, kıymetli dostum, meslektaşım Dr. Öğr. Üyesi Irmak KAÇAR'a şükranlarımı sunarım.

Sibel Murad
Amasya, 09.03.2023

Kaynakça

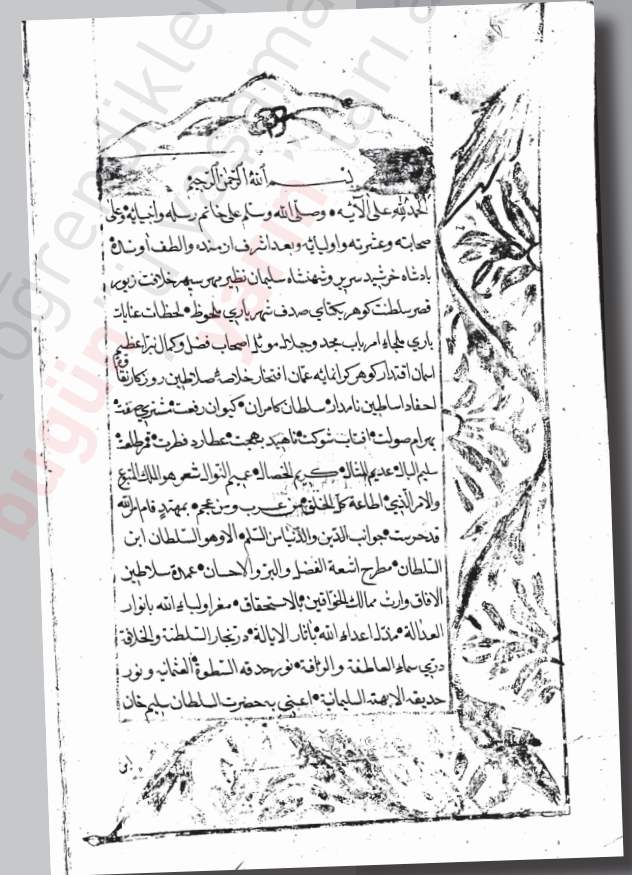
- Algül, Hüseyin. "Hadramut". *TDV İslam Ansiklopedisi* 15: 65-68. İstanbul: TDV Yayınları, 1997.
- Argunşah, Mustafa. *Muhammed bin Mahmûd-ı Şirvânî Tuhfe-i Murâdî İnceleme-Metin-Dizin*. Ankara: TDK Yayınları, 1999.
- Aksoy, Gürsel. *Aristoteles'in Taşlar Kitabı Kitâb-ı Ahcâr li-Aristâtâlis*. İstanbul: Büyüyenay Yayınları, 2018.
- Aydın, Mükerrerem Bedizel- Murad, Sibel. *Nizâmü'l-Edviye Sakızlı İsa Efendi*. Ankara: TÜBA (Türkiye Bilimler Akademisi) Yayınları, 2019.
- Aydüz, Salim. "İbnü'n-Nakîb el-Halebî". *TDV İslam Ansiklopedisi* 21: 164-165. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.
- Baytop, Turhan. *Türkçe Bitki Adları Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1994.
- Bedevian, Armenag K.. *Illustrated Polyglottic Dictionary of Plant Names*. Cairo: Argus& Papazian Presses, 1936.
- Boer, T. J. De. "İhvânü's-Safâ". *TDV İslam Ansiklopedisi* 5/2: 946-974. İstanbul: TDV Yayınları, 1988.
- Bozkurt, Nebi. "Taş". *TDV İslam Ansiklopedisi*. 40: 140-142. İstanbul: TDV Yayınları, 2011.
- Clauson, Sir Gerard. *An Etymological Dictionary of Pre-Thirteenth-Century Turkish*. London: Oxford University Press, 1972.
- Çelebioğlu, Âmil. "Ahmed Bîcan". *TDV İslam Ansiklopedisi* 2: 49-51. İstanbul: TDV Yayınları, 1989.
- Demir, Remzi- Kılıç, Mutlu. "Cevâhir-nâmeler Ve Osmanlılar Dönemi'nde Yazılmış İki Cevâhir-nâme". *Osmanlı Tarihi Araştırma ve Uygulama Merkezi Dergisi OTAM* 14/14 (2003): 1-64.

- Develi, Hayati. *Evlîya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyıl Osmanlı Türkçesinde Ses Benzeşmeleri ve Uyumları*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1995.
- Duman, Musa. *Evlîya Çelebi Seyahatnamesine Göre 17. Yüzyılda Ses Değişmeleri*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1995.
- Ercilasun, Ahmet Bican - Akkoyunlu, Ziyat. *Kâşgarlı Mahmut Dîvânı Lugâti't-Türk Giriş Metin-ÇeviriNotlar-Dizin*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2018.
- Fehd, Tevfik. "İlm-i Ahkâm-ı Nücüm", *TDV İslam Ansiklopedisi* 20: 124-126. İstanbul: TDV Yayınları, 2000.
- Havas İlminde Dikkat Edilecek Hususlar. "Zuhal buhuru". Erişim: 15.10.2022. https://www.aysayayinevi.com/havas_ilminde_dikkat_edilecek_hususlar.html.
- İzgi, Cevat. *Osmanlı Medreselerinde İlim, Tabii İlimler*. İstanbul: İz Yayıncılık, 2. cilt, 1997.
- Kaçar, Abdülganî. "Eski Mezopotamya Kültüründe Tılsım İnanışı Ve Bazı Tılsımlı Objeler". *Archivum Anatolicum (ArAn)*13/1 (2019): 69-81.
- Kara, Serdal. "Farklı Nüshalar Işığında Ahmed-i Bîcân'ın Manzum Cevâhirmâmesi'nin Tenkitli Metni", *A.Ü. Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi (TAED)* 56 (2016): 1105-1124.
- Kartallıoğlu, Yavuz. *Klasik Osmanlı Türkçesinde Eklerin Ses Düzeni (16,17,18. Yüzyıllar)*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2011.
- Kaya, M. Cüneyt. "Yuhannâ b. Mâseveyh". *TDV İslam Ansiklopedisi* 43: 582. İstanbul: TDV Yayınları, 2013.
- Kaya, Mahmut. "Kindî, Ya'kub b. İshak". *TDV İslam Ansiklopedisi* 26: 41-58. Ankara: TDV Yayınları, 2002.
- Kaya, Mahmut. "Râzî, Ebû Bekir". *TDV İslam Ansiklopedisi* 34: 479-485. İstanbul: TDV Yayınları, 2007.
- Kaya, Mahmut. "Temîmî, Muhammed b. Ahmed". *TDV İslam Ansiklopedisi* 40: 423-424. İstanbul: TDV Yayınları, 2011.
- Kılıç, Mahmut Erol. "Hermes". *TDV İslam Ansiklopedisi* 17: 228-233. İstanbul: İstanbul: TDV Yayınları, 1998.
- Kırbıyık, Kasım. "Tifâşî". *TDV İslam Ansiklopedisi* 41: 148-150. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.
- Komisyon. *Osmanlı Tabii ve Tatbiki Bilimler Literatürü Tarihi (I-II cilt)*. İstanbul: İslam Tarih, Sanat ve Kültür Araştırma Merkezi (IRCICA), 2006.
- Koç, Mustafa – Tanrıverdi, Eyüp. *Tahbîzü'l-Mathûn el-Kânûn Fi'l-Tıb Tercümesi-Tokadî Mustafa Efendi (1. Cilt Külliyyat)*. İstanbul: Türkiye Yazma Eserler Kurumu Başkanlığı Yayınları, 2018.

- Korkmaz, Zeynep. *Gramer Terimleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 1992.
- Kubbealtı Lugatı. "Damla". Erişim: 09.12.2022. <http://lugatim.com/s/damla>.
- Kubbealtı Lugatı. "Karakuş". Erişim: 09.12.2022. <http://lugatim.com/s/karaku%C5%9F>.
- Kubbealtı Lugatı. "Mağrip-Mağrib". Erişim: 12.12.2022. <http://lugatim.com/s/MA%C4%9ER%C4%B0P>.
- Kutlar, Fatma Sabiha. *Türk Dünyası Ortak Edebiyatı Kavramları ve Terimleri Ansiklopedik Sözlüğü*. Ankara: Atatürk Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu, Atatürk Kültür Merkezi Yay., 2001.
- Kutlar, Fatma Sabiha. "Ahmed-i Bîcân'ın Manzum Cevâhir-Nâmesi". *Millî Folklor Uluslararası Kültür Araştırmaları Dergisi* 13: 49 (2001): 81-86.
- Kutlar, Fatma Sabiha. *Klasik Dönem Metinlerinde Değerli Taşlar ve Risâle-i Cevâhir-nâme*. Ankara: Öncü Kitap, 2005.
- Kutlar, Fatma Sabiha - Murad, Sibel. "Yahyâ bin Muhammed Gaffârî'nin Cevher-nâmesi Yâkûtâtü'l-Mehâzin fi Cevâhiri'l-Me'âdin'e, Nüshalarına ve Muhtevasına Dair". *RumeliDE Dil ve Edebiyat Araştırmaları Dergisi* 24 (2021): 456-474.
- Küçüker, Paki - Yıldız, Yasemin. *Tercüme-i Müfredat-ı İbni Baytar Baytar-Name (Giriş-Metin-Dizin-Sözlük)*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2022.
- Murad, Sibel - Ateş, Büşra. "Muhammed b. Garsü'd-dîn el-Halebî'nin Cevher-nâme'si". *Amasya Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi (ASO-BİD)* 2/3(2018): 97-116.
- Murad, Sibel. *Mustafâ b. Seydî, Cevher-nâme-i Sultân Murâdî (İnceleme-Tenkitli Metin-Dizin-Tıpkıbasım)*. İstanbul: DBY Yayınları, 2019.
- Önler, Zafer. *Tarihsel Tıp Metinleri Sözlüğü*. Ankara: Türk Dil Kurumu Yayınları, 2019.
- Örs, Derya. "Kâşânî, Abdullah b. Ali". *TDV İslam Ansiklopedisi* 25: 4-5. Ankara: TDV Yayınları, 2022.
- Özcan, Emine Sonnur. *Ebu'r-Reyhân Muhammed b. Ahmed el-Bîrûnî- Kıymetli Taşlar ve Metaller Kitabı (el-Cemâhir fi Ma'rifeti'l-Cevâhir) Biyografi ve Arapça Orijinalinden Tercüme*. Ankara: Atatürk, Kültür, Dil ve Tarih Yüksek Kurumu Türk Tarih Kurumu Yayınları, 2017.
- Redhouse, J.W. *A Turkish and English Lexicon; Shewing in English the Significations of the Turkish Terms*. İstanbul: Çağrı Yayınları, 1992.
- Sakaoğlu, Necdet. *Dürr-i Mekkûn (Saklı inciler), Ahmed Bican Yazıcioğlu*. İstanbul: Tarih Vakfı Yurt Yayınları, 1999.
- Sarı, Nil. "Hekimbaşı". *TDV İslam Ansiklopedisi* 17:161-164. İstanbul: TDV Yayınları 1998.

- Serin, Sinem. *Osmanlı Devleti'nde Hekimbaşılık Müessesesi*. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2020.
- Steingass, F. J.. *Persian-English Dictionary. Including The Arabic Words And Phrases To Be Met With In Persian Literature*, Librairie du Liban. İstanbul: Çağrı Yayınları, 1998.
- Şener, H. İbrahim. “Eşref-i Sâat”. *TDV İslam Ansiklopedisi* 11: 476-477. İstanbul: TDV Yayınları, 1995.
- Şeşen, Ramazan. “Câhiz”. *TDV İslam Ansiklopedisi* 7: 20-24. İstanbul: TDV Yayınları, 1993.
- Tok, Özen. “Osmanlılarda Kıptî Takviminin İdarî Ve Malî Alanda Kullanımı”. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* 2/21 (2006): 365-379.
- Tüccar, Zülfikâr. “Dîneverî, Nasr b. Ya'kûb”. *TDV İslam Ansiklopedisi* 9: 359. İstanbul: TDV Yayınları, 1994.
- Şifa Astroloji. “Merkür Yıldız Saatleri ve Yıldız günleri Çarşamba Günü'nün Yönetici Gezegeni Merkür”. Erişim: 10.10.2022. <http://sifastroloji.com/4-bolum-merkur-yildiz-saatleri-ve-yildiz-gunleri-carsamba-gununun-yoneticisi-gezegeni-merkur/#:~:text=G%C3%BChe%C5%9F%20do%C4%9Fu%C5%9F%20saatinden%20sonra%20gelen,%20zuncu%20saatlerde%2C%20Merk%C3%BCr%20saatleridir>.
- Şifa Astroloji. “Jüpiter Burçların ve yıldızların günleri ve saatleri”. Erişim: 10.10.2022. <http://sifastroloji.com/5-bolum-jupiter-burclarin-ve-yildizlarin-gunleri-ve-saatleri/>.
- Şirinov, Agil. “Tûsî, Nasirüddin”. *TDV İslam Ansiklopedisi* 41: 437-442. İstanbul: TDV Yayınları, 2012.
- Timurtaş, Faruk Kadri. *Eski Türkiye Türkçesi, XV. Yüzyıl, Gramer-Metin-Sözlük*. Ankara: Akçağ Yayınları, 2005.
- Tümer, Günay. “Bîrûnî”. *TDV İslam Ansiklopedisi* 6: 206-215. İstanbul: TDV Yayınları, 1992.
- Türk Dil Kurumu. “Türk Dil Kurumu Sözlükleri”. Erişim: 10 Temmuz 2022. <https://sozluk.gov.tr/>.
- Utku, Nihal Şahin. “Kızıldeniz'in Kaybolan Liman Şehirleri Şuaybe – Car – Kulzüm – Ayzab”. *Süleyman Demirel Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi* 19/2 (2014):121-136.
- Yazar, Sadık. *Anadolu Sahası Klâsik Türk Edebiyatında Tercüme ve Şerh Geleneği*. Doktora Tezi, İstanbul Üniversitesi, 2011.
- Zorlu, Tuncay. “Tibbin Organizasyonu ve Etik: Süleymaniye Tıp Medresesi Ve Darüşşifası Örneği”. *Adıyaman Üniversitesi Bilim Kültür Dergisi* 7/17 (Nisan 2018):72-77.

SADELEŞTİRİLMİŞ METİN

“dün”den öğrendiklerinle
“bugün”ü yaşamak
“yarın”ları aydınlatır.

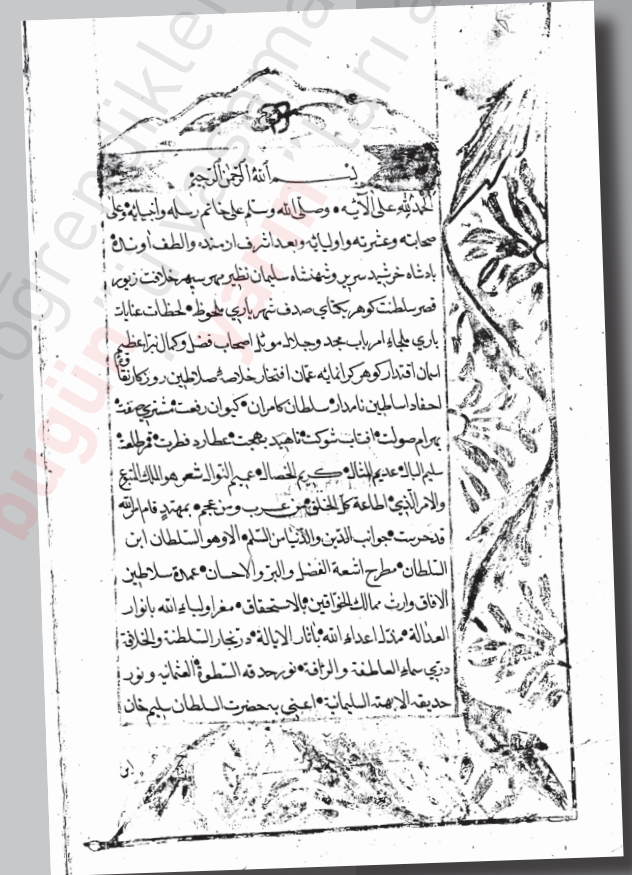
^[1b] Rahmân ve Rahîm olan Allah’ın adıyla, Allah’ın nimetlerine hamdolsun; Peygamberlerin sonuncusuna ve O’nun ailesine, dostlarına, soyundan gelenlere salat ve selâm olsun. Bundan sonra; şerefli bir zamanda ve güzel bir anda güneş kadar yüce tahtında oturan ve Hz. Süleyman’a benzeyen padişah, hilâfet göğünün güneşi, saltanat sarayının süsü, biricik sedefte bulunan eşsiz inci, Cenâb-ı Hakk’ın hadsiz nimetlerinin mazharı, yücelik ve iyiliğin sığınağı, fazilet ve yetenek sahibi olanların destekçisi, gökyüzü gibi güçlü demir, okyanusların iftihar ettiği değerli mücevher, bu zamandaki sultanların özü, namlı sultanların torunlarının en seçkini, Satürn gibi yüce olan bahtlı padişah, Jüpiter görünüşlü, Behrâm gibi güçlü, Güneş gibi yüce, Venüs gibi güzel, Merkür yaratılışlı, Ay gibi parlak yüzlü, temiz kalpli, benzersiz, iyiliksever olup herkese lütfedendir. **Şiir:** “O, Arap ve Acem’den bütün insanların kendisine tabi olduğu sultandır. Güzel bir şekilde Allah’ın emrini yerine getirmiş, din ve dünya işlerini yoluna koymuştur.”

O, sultan oğlu sultan, iyilik, lütuf ve fazilet ışıklarının düzenleyicisi, dünyadaki sultanların dayanağı, hakanların ülkelerine hakkıyla mirasçı olan, adaletinin nuru sayesinde Allah dostlarını gururlandıran, yöneticiliğinin eserleri sayesinde Allah’ın düşmanlarını yok

eden, saltanat ve hilafet denizleri ile iyilik ve yücelik göğünün incisi, Osmanlı'nın yücelik gözünün ve Süleyman'ın ululuğunun nuru yani Sultan Süleyman'ın çocuğu Sultan Selim Han -Allah halifeliğinin yüceliğini onun zatının uğuruyla artırsın ve yüce saltanatın gözünü onun sıfatlarının nurlarıyla parlatsın- yüce kapısının kusurlu, ^[2a] fakir, muhtaç köle ve aciz kulu olan; bilgiler ve ilimler taliplisi Muhammed bin Garsüddin el-Halebî kullarına cevherlerin sarrafı, irfan sahibi, gezginlerin iftihar ettiği kişi, ilim ve hüner ovasının gezgini olan Filozof Hermes'in meşhur taşlar ve hürmete layık yüce cevherler hakkında eserinin bütün kelime ve cümleleri Hicaz usulü üzere Arapça tertip edilen kitabını tercüme yoluyla Türkçeye uyarlanıp çevrilmesini ferman buyurdu. Ben de bu yüce fermana uyararak; lütuf ve rahmet kapılarını açanların en yücesi Allah'a sığınarak söz konusu kitabı, Arapçadan Türkçeye tercüme etmeye başladım. Fakat bahsi geçen kitap, kısaltma ve sözü az ve öz anlatma yoluyla düzenlendiğinden kitabın anlaşılmasız ve açıklamaya ihtiyaç duyulan yerlerini açıkça anlaşılacak şekilde dile getirip anlattım. Ve anılması gerekli olup yazarın üstünde durmadığı, önem vermeyip sadece andığı güzel faydaları ve derin manaları yerli yerinde düzenleyip, eklemeler yaparak ortaya koydum. Zamanında kullanılan ve yazarın anmadığı taşları da faydalı bilgilerin toplandığı bir kitap olması için bu kitabın sonuna ekledim. ^[2b] Şimdi bu, hem farklı bilgilerin bir araya getirildiği bir kitap, hem de bir şerh olmuştur.

Cömertlik kaynağının incisi ve cömertlik incisinin kaynağı, melek gibi olan ve feleğin yüce tahtında oturan padişah -Allah onun ömrünü ve devletini artırsın- hazretlerinden samimi istek ve kuvvetli talebim, bu hoş tercüme ve kıymetli nüshada meydana gelen hata, eksiklik, kasıtlı olmayan yanlış ve yanlışları merhamet eteği ve şefkat eliyle gizleyip görmezden gelmeleridir. Çünkü bu mahcup kulları ve çaresiz köleleri çok kusurlu ve eksik olduğunu, gayretsizlik ve beceriksizliklerini tümüyle itiraf etmektedir.

TIPKIBASIM ve ÇEVİRİYAZILI METİN

(1) Bismillāhirrahmanirrahīm.

(2) Elḥamdulillāhi ‘alā ‘ālāihi ve şallāllāhü ve’s-sellem ‘alā ḥātemi rūsulihî ve enbiyā’ihî ve ‘alā (3) şaḥābetihî ve ‘aşiretihi ve evliyā’ihî. Ve ba’dehu eşref-i ezminede ve elṭaf-i āvānda (4) pādīşāh-ı ḥurşīd-serīr ve şehenşāh-ı Süleymān-naẓīr, mihr-i sipihr-i ḥilāfet, zīver-i (5) ḳaşr-ı saltanat gevher-i yektā-yı şādef şehriyār-ı melḥūz-ı laḥzāt-ı ‘ināyāt-ı (6) Bārī melce’-i emr-i bāb-ı mecd ü celāl mev’el-i aşḫāb-ı faẓl u kemal, nebre-i ‘azīm-i (7) āsmān-iḳtidār, gevher-i girān-māye-i ‘ummān-iftihār, ḥulāşa-i şalāṭīn-i rüzgār, neḳāve-i (8) aḥfād-ı esāṭīn-i nām-dār, sultān-ı kāmūrān-ı keyvān-rif‘at, müşterī-şifāt, (9) behrām-şavlet, āfītāb-şevket, nāḥīd-behçet, ‘uṭārid-fıtrāt, ḳamer-ṭal‘at, (10) selīmü’l-bāl, ‘adīmü’l-mişāl, kerīmü’l-ḥuşāl, ‘amīmü’n-nevāl. **Şi’r:**

هو الملك المتبوع والامر الذي
اطاعة كل الخلق من عرب و من عجم
بمهمته قام امرالله قد حرس
جوانب الدين و الدنيا من السلم¹

illa ve huve Sultān (13) ibnū’s-sultān, muṭriḥ-i eş‘atū’l-fazli ve’l-birri ve’l-iḥsān, ‘umdet-i selāṭīnū-(14)l-āfāk, vāriş-i memālikū’l-ḥavākīn bi’l-istiḥḳāk, muḡırr-ı evliyā’ullāh (15) bī-envāri’l-‘adālet, müzill-i a’dā’illāhi bi-āşāri’l-eyālet, dürr-i biḥārū’s-saltanat ve’l-ḥilāfet, (16) dürr-i semā’i’l-‘āṭıfeti ve’r-refet, nūr-ı ḥadeḳatū’s- satvetü’l-‘Oşmāniyye ve nūr-ı (17) ḥadeḳatū’l-übhētü’s-Süleymāniyye a’nī biḥī ḥazretü’s-Sultān Selīm Ḥān

¹ “O, Arap ve Acem’den bütün insanların kendisine tabi olduğu sultandır. Güzel bir şekilde Allah’ın emrini yerine getirmiş, din ve dünya işlerini yoluna koymuştur.”

بِسْمِ اللَّهِ الرَّحْمَنِ الرَّحِيمِ
الحمد لله على آياته . وصلى الله وسلم على خاتم رساله وانبيائه وعلى
صحابته وعشرته واوليائه وبعد اشرف از منزه والطف اونساف
بادشاه خورشيد سرپر وشهنشاه سليمان نظيرهم سبهم خلافت زيوما
قصر سلطنت كوه بكتاي صدف شهر ياري ملحوظ لحظات عنايات
باري بلجاء امر ياب مجد وجلال موثلا اصحاب فضل وكمال نبر اعظم
اسمان اقتدار كوه كرانايه عمان افتخار خلاصه صلاطين روزگار قاف
لحفاد اساطين نامدار سلطان كامران . كيوان رفعت مشرقي حقه
بهرام صولت افتاب شوكت ناهيد بهجت عطارد فطرت قمر طرفة
سليم الباك عديم المثال كبريم الغصاة عجم النوال شعر هو الملك المتبوع
والامر الذي اطاعة كل الخلق من عرب و من عجم . بمهمته قام امرالله
قد حرس جوانب الدين والذنيا من السلم . الا وهو السلطان ابن
السلطان . مطرح اشعة الفضل والبر والاحسان . عمدة سلاطين
الافاق وارث ممالك الخواقين بالاستحقاق . مغر اولياء الله بانوار
العدالة . منذ اعداه الله بانوار الايالة . درخجار السلطنة والخلافة
درجي سماه العاطفة والرفقة . نور حذقه التطوع العثماني ونور
حديقة الابهة السليمانية . اعني بحضرت السلطان سليم خان

(1) İbnü's-Sultân Süleymân Hân *zîdallâhu'l-hilâfeti'l-'uzmâ be-meyâmin-i zâtihi* (2) ve nevzare 'uyünü's-salṭanati'l-kübürâ be-levâmi'-i envâr-i sıfâtihi. Dergâh-ı (3) refî'ü'l-bevvâb ve bâr-gâh-ı menî'ü'l-kubâtlarından bu 'abd-i efkar ve çâker-i aḥkar ya'nî talebe-i (4) ma'ârif ü 'ulûm ki Muḥammed bin Ğarsüddîn el-Ḥalebî bendelerine emri-i (5) 'âlî-şânları şudür ve hükmi-i 'avâlî nişânları zuhûr edüp mazmûn-ı (6) ke-lü'lü'ü'l-meknûnında şarrâf-ı cevâhir, ma'ârif-i 'arrâf, fevâhir-i 'avârif-i seyyâhdur. (7) Bay-ı faẓl u hikmet seyyâh-ı şahrâ-yı 'ilm ü ma'rifet Ḥakîm Hermes'ün (8) ḥacer-i nâm-dâr ve gevher-i büzürgvâr 'ilminde, lisân-ı 'Arabîde ve cemî'ü terkîb ve zebân-ı (9) Ḥicâz'ın nazm u tertîb olunan kitâb-ı müsteṭâbı tercüme ṭarîki üzre Türkî (10) dile tebdîl ü taḥvîl olunması fermân olunmağın imtişâlen li'l-emri'l-'alî kitâb-ı (11) mezbûrî, lisân-ı mezkûrdan zebân-ı mesfûra tercüme etmege mütevekkilen 'aliyyü'l-fettâh (12) şürû'ü iftitâh kıldum. Fe-emmâ kitâb-ı merķûm ṭarz-ı ihtîşâr ve minvâl-i (13) İcâzda mensûh ve manzûm olup ğâmız u muğlak olmağın şerḥ ü İzâḥa (14) muḥtâc olan yerlerin keşf ü beyân ve şerḥ ü 'ayân eyledüm. Ve zikri lâzım (15) olup muşannif terk ü ihmâl edüp yâd eddüğü menâfi'-i cemîleyi ve ğavvâş-ı celîleyi (16) yerlü yerinde vaẓ' edüp ziyâde eyledüm. Zamânda müsta'mel olup muşannif (17) zikr etmedüğü ṭaşları bu kitâbuñ âḥirinde birkaç faşl ile ilḥâk eyledüm ki

ابن السلطان سليمان خان زیدہ اللہ الخلف العظمیٰ بمیان ذلہ
 ونور عیون السلطنة الکبریٰ بلوامع انوار صفاتہ درکاه رفیع
 الابواب وبارکاه منبع القیاتلرندن بو عیدد فقر وچاکرا حقیر یعنی طالب
 معارف وعلوم کی محمد بن غرس الدین الحلبي بنده لرینہ امس
 عالیشان لر پی صدور و حکم عوالی نشان لر پی ظمہوسر ایدوب مضمون
 کالو لؤلؤ لکنون دہ صراف جواهر معارف عراف فواخر عوارف سیاح
 بای فضل و حکمت سیاح صحرا ی علم و معرفت حکیم ہر مسباک
 حجر نامدار و کوہر بن رک وار علمندہ لسان عریقہ و جمیع و ترکیب و بیابان
 حجازین نظر و ترتیب اولان کتاب مستطانی ترجمہ طبعی اوزرہ ترک
 دلہ تبدیل و تحویلا اولما پی فرمان اولماغین استیلا لامر العالی کتاب
 من بوری لسان مذکور دن زبان سفورہ ترجمہ ایتمکہ متوکلا علی القناع
 شروع و افتتاح قلام فاما کتاب مرقوم طرز اختصار و سنوال
 ایجاز دہ منسوخ و منظوم اولب خاص و مغلط اولماغین شرح و ایضا
 محتاج اولان بر لرین کشف و بیان و شرح و عیان ایلدوم و ذکر پی لازم
 اولب مصنف ترک و اہمال ایدوب یاد ایدوکی منافع جمیلہ و غول حلیہ
 بر لوی زندہ وضع ایدوب زیادہ ایلدمن مانده مستعمل اولب مصنف
 ذکر ایدوکی طاش لر پی بو کتابک آخر ندہ بر قاج فصل ابل الحاق ایلدوم

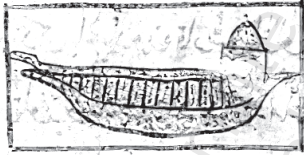
(1) bu kitâb-ı cāmî' nāfi' ola. İmdi bu kitâb hem cem' hem şerh ol-
muşdur. Hâzret-i (2) gevher-i kân-ı cüd ü kân-ı gevher-i cüd, pâdişâh-ı
melek-nazîr ve şehensâh-ı felek-serîr (3) *edâmallâhu 'umrihi ve dev-*
letihî hâzretlerinden emel-i şâdık ve recâ-yı vâsiq oldur ki (4) bu
tercüme-i laţîf ve nüsha-i şerîfede vâki' olan haţâ vü hâlel ve sehv vü
zeleller zeyl-i (5) merhâmet ve ketf-i 'atûfetleri ile setr edüp igmâz-ı
'ayn buyuralar, zîrâ (6) bu bende-i şermende ve 'abd-i efgendeleri,
kemâl-i nakş u kuşur ve tamâm-ı 'acz ü fütûrla (7) muqırr-ı mu' terif
ve bahr ü berr-i şiyemlerinden müstemidd ü mukterefdür. Pes, hâzret-i
vâcibü'l-vücüd (8) ve müfîzü'l-hayri ve'l-cüd dergâhından isti'ânet
ü tevfiq taleb edüp (9) maqşud-ı merâma şürü' edelüm. Muşannif
eydür: Hâk sübhânehu celle ve 'alâ her şey'i (10) bir menfa'at ile
maşşüş edüp seyyidü'l-kevneyn ve resülü's-şakaleyn habîbü'n-
nebî (11) Muhammedü'l-Muştafâ *şallallâhu 'aleyhi ve sellem ve*
âlihî hâzretlerine Qur'an-ı 'azîm ve Furkân-ı kerîminde bu âyet-i
(12) belâgat-esâs: ² وَالْفَلَکَ الَّتِي تَجْرِي فِي الْبَحْرِ بِمَا يَنْفَع النَّاسَ ile İmâ vü
işâret (13) ve müjde vü beşâret kılmışdır. İmdi, bu cevher-nâmede
zî-kıymet ve sengin-(14) bahâ cevherdâr-ı ahcârı menâfi'inde ve
fâsîd olmuş terbiyet ü pâk ve islâh u (15) tâb-nâk êtmesinde ve
tılsımâtınun 'ilminde zamân-ı sâbıkda 'ulemâ-yı mütekaddimîn ve
fużalâ-yı (16) sâlifîn kelâm-ı belâgat-nizâmlarından ketb-i uhrâya
muhtâc olunmayacak (17) miqdârın cem' ü derc êtmekte nakd-i
tâkatimi şarf u harc eyledüm.

² Bakara/164: İnsanlara yarar sağlayacak şeylerle denizde seyreden gemilerde...

بو کتاب جامع نافع اول آمدی بو کتاب هم جمہ ہم شرح اولتدر حضرت
کوہر کان وجود و کان کوہر جوہر پادشاہ ملک نظیر و شہنشاہ فلک سرپر
ادام اللہ غم و دولتہ حضرت تلرندن املا صادق و رجایہ و اتق اولدر کہ
بو ترجمہ لطیف و نسخہ شریفہ و واقع اولان خطا و خلل و بیہودہ لکریل
مرحمت و کتف عطا فتلری ایله سترایدوب انماض عین بیورہ لر زیرا
بو بندہ شرمندہ و بعد اکتد لری کمال نقص و قصور و تمام عجز و تقویلا
متر معرفت و مجرب و شیم لرندن مستمد و مقتر فدر پر حضرت واجب
الوجود و مفیض الخیر و اللجود در کاہندن استعانت و توفیق طلبایدوب
مقصود مراد شروع ایدرہ لوم منصفاید حویجانہ جا و علی ہر شیئ
بر منفعت ایله خصوص ایدوب سید الکونین و رسول التقلین چید لپی
محمد المصطفی صلعم و اللہ حضرت تلرین قرآن عظیم و فرقان کرمیندہ بوایۃ
بلاغت اساس و الفلک الی تجری فی البحر بما یمنع الناس ایله ایما و اشارت
ومزدہ و بشارت قلندر آمدی بو جوہر نامہ ذی قیمت و سکنین
بہا جوہر دار اجارک منافضندہ و فاسد اولشم تربیت و پاک و اصلاح و نا
بناک اتمندہ و طلسماتک علمندہ زمان سابقہ علماء متقدمین و فضلا
سالفین کلام بلاغت نظام لرندن کتب اخری بہ محتاج اولنا یحقیق
مقدارین جمع و درج التکررہ نقد طاقتی صرف و خیرج ایلام

(1) karışdırup başa sürülse muhkem ve kavî şudâ'a nâfi' ola. Şuyla ezüp (2) ağırur kulağa damlatsalar kulağ ağrısına nâfi' ola, elemiñi sâkin eyleye.

Hakîm (3) Hermez eydür: Her kim ki zeberced taşınuñ üzerine bu şüretlü gemi şeklin (4) yazup yüzük kaşı edüp şol elinüñ şırça barmağında giyse cüzâm (5) zaħmetinden emîn ola. Göñ bez ile (6) toğurması güç 'avratuñ karnına

Resim 4: Gemi yazılacak maħall budur.

(7) bağlansa bi-iznillâh ol ħatunuñ toğurması âsân ola. Gene Hermez dedî ki (8) her kim ki 'Uṭārid sâ'atinde Güneş Sünbüle burcında iken 'Uṭārid yıldızı, müstaķimü's-seyr (9) iken 4 derecede, Māh şeref ħānesinde iken minber üzerinde oturmuş (10) ayağı, çara kuş ayağı gibi şol elinde yabrağ dutar, başı üstinde bir ħūr (11) oturmuş bir âdem şeklin yazup taşvîr eylese ayağı altında bu ħurufı yazsa (12) -ħuruf budur: ا ب ج د ه و ز ح ط ي ك ل م ن و - ṭarîķ (13) yazılup (14) üzre (15) olduqdan (16) şonra üzerine (17) -âdem şüreti budur:

Resim 5

- siyâh (18) buzağı boğazlayup pencşenbe güninden çehâr-şenbih günine dek ayazda yıldıza karşı (19) koyup altına 'ākırķarĥā, lübān-zeker, 'ūd-ı ķamārī, fülful, mezkūr otlar ile buħūr

قارشدر ب باشه سورلنن محکم وقوي صداع نافع اولاصوبله ازوب
اغزر قولاغ داملتلر قولوغر سنه نافع اوله المنى ساکن ایلن حکیم
هرمز ایدر هر کیمکه زبرجد طاشنک اوزرنه بوصور تلکلی شکلن
بازوب یوزک قاشی ایدوب صول النک صرچیه برغنه کیسه جذام
زحمندن امین اوله کویک بزایله
طوغر سبی کوچ عورتک قزین
بلغلس بادن الله اولساخاتونک طوغر سبی اسان اوله کنه هر مزیدیکه
هر کیمکه عطارد ساعتنه کونش سنبله برجهده ایکن عطارد یلدریحی مستقیم
السیر ایکن ۴ درجهده ماه شرف خانه سنه ایکن منبر اوزرنه اونور شر
ایاغی قون قوش ایاغی کچی صول النک بیر اغ دور باشی استنه برخور او
توروش برادم شکلن بازوب تصویر ایلس ایاغی التنه بو حروفی یاز
حروف بودر ا ب ج د ه و ز ح ط ي ك ل م ن و ادم صورتی بودر
بازوب
اوزن
اولدوق
صکر اوزن
سیاح

بوزغی بوغر لوب پنجشنبه کوندن چهارشنبه کوننه دک یازده یلرون قارنو
قوب التنه عاقر قرحا لبان ذکر عود قاری فلغل مذکور اولتلر ایله بخور

CEVHER-NÂME

Muhammed b. Garsüddîn el-Halebî tarafından kaleme alınan *Cevher-nâme*, Hermes'e nispet edilen Arapça yazılmış bir cevher-nâmenin Türkçe tercümesi ve şerhidir. İyi bir medrese tahsili gören, bir âlim ve hekim olan babasından da tıp, ve astro-nomi eğitimi alan Muhammed bin Garsüddîn el-Halebî, II. Selim (öl. 1574) ile III. Murad (öl. 1595) dönemlerinde hekimbaşılık yapmıştır.

Muhammed b. Garsüddîn el-Halebî, II. Selim'in emriyle Türkçeye tercüme ve şerh ettiği *Cevher-nâme*'sinde en çok rağbet gören kıymetli cevherleri ele alarak cevherlerin özelliklerini, kullanım alanlarını ve bozulmaları durumlarında yapılması gerekenleri anlatmıştır. Mütercim, 21 bap olarak düzenlediği tercümesine, 6 fasıl da kendisi ilave etmiştir.

Eser, Türkçe yazılmış cevher-nâmelerde verilen cevherlerle ilgili klasik bilgiler dışında birçok tılsım da içermektedir. Tılsımlar bazen cevherlerin iyileştirici özellikleriyle, bazen de sahip olduklarına inanılan mistik güçlerinin günlük yaşamı ilgilendiren konularda kullanılışıyla ilgilidir. Verilen tılsım veya uygulama tariflerinin tatbiki için uygun zamanlar gezegenlerin konumlarına göre açıklanmış ve birçok uygulama tasvirlerle anlatılmıştır. Birçok tılsım tarifi içermesi bakımından ihtiyârât ilmüne dahil edilebilecek birçok bilgiye sıklıkla yer vermesi ve birçok tasvir içermesi bakımından eser, klasik cevher-nâmelerden farklı bir işlenişe sahiptir.

DÜN BUGÜN YARIN YAYINLARI
Ankara Caddesi, Ünal Han No: 21/4
Cağaloğlu, Eminönü - Fatih / İstanbul
Tel. - Faks: +90 212 526 98 06
www.dby.com.tr • dby@dby.com.tr

ISBN 978-625-6432-11-6

9 786256 432116